

СУДОУСТРІЙ

УДК 340.12:347.999.001.76(4/7)

Т. С. Федорова

*аспірант кафедри теорії та історії держави і права
Інституту національного та міжнародного права
Міжнародного гуманітарного університету*

МЕДІАЦІЯ ЯК АЛЬТЕРНАТИВНИЙ СПОСІБ ВИРІШЕННЯ СПОРІВ ТА ОСОБЛИВОСТІ ЙОГО ФУНКЦІОНУВАННЯ У СФЕРІ ГОСПОДАРСЬКОЇ ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ

Зміни в процесуальному законодавстві України, які відбулись наприкінці 2017 р., стали важливим етапом судової реформи. 3 жовтня 2017 р. Верховна Рада України прийняла законопроект № 6232 «Про внесення змін до Господарського процесуального кодексу України, Цивільного процесуального кодексу України, Кодексу адміністративного судочинства України та інших законодавчих актів», а вже з 15 грудня набрали чинності всі оновлені редакції згаданих процесуальних кодексів.

У новій редакції Господарського процесуального кодексу України (далі – ГПК України) у сферу господарської юстиції запроваджується інститут регулювання спору за участю судді як окремий закритий процес, коли суддя окремо й закрито спілкується з обома сторонами та шукає можливість досягнення згоди між ними [1]. У доктринальних дослідженнях домінує думка, що в таких випадках суддя за заявою сторін виступає медіатором, а сам процес регулювання спору за участю судді можна визначити судовою медіацією.

Варто зазначити, що в Стратегії реформування судової системи, судочинства та суміжних правових інститутів на 2015–2020 роки, затвердженій Указом Президента України від 20 травня 2015 р. № 276/2015, серед заходів, якими передбачається підвищення ефективності судової системи, називаються такі: «розширення способів альтернативного (позасудового) врегулювання спорів, зокрема, шляхом практичного впровадження інституту медіації й посередництва, розширення переліку категорій справ, які можуть вирішуватися третейськими суддями або розглядатися судами в спрощеному провадженні; запровадження ефективних процесуальних механізмів для попередження розгляду справ за відсутності спору між сторонами; вивчення доцільності введення мирових суддів» [2].

Із запровадженням інституту судової медіації господарська юстиція збагачується концептуальною новацією, яку підказала судова практика та

зарубіжний досвід функціонування альтернативних способів вирішення спорів.

Запровадження альтернативних методів регулювання спорів поряд із системою правосуддя стає найефективнішою передумовою вирішення правових конфліктів і спорів [3, с. 58], що зумовлює необхідність їх ґрунтовних досліджень, зокрема, у сфері господарської юстиції.

Наукові розвідки й доктринальні аспекти, що знайшли висвітлення в роботах Н. Мазаркі, Ю. Притики, Н. Крестовської, Л. Романадзе, Т. Барабаш, Р. Демківа, О. Спектора, Б. Левка та інших вітчизняних учених, становлять підґрунтя практичної реалізації функціонування інституту медіації в національній правовій площині. Водночас на сьогодні правовий статус інституту медіації потребує комплексних наукових досліджень галузевого спрямування.

Метою статті є комплексний аналіз медіації як альтернативного способу вирішення спорів та особливості його функціонування у сфері господарської юстиції України.

Правосуддя є основним правозахисним механізмом, який знаходить реалізацію завдяки загальноновизнаним його стандартам, що виходять із того, що визначення прав і свобод кожного в судовому процесі здійснюється на основі справедливих процедур, закінчується винесенням обов'язкових судових рішень, виконання яких забезпечує не лише компенсацію завданої шкоди, а й поновлення в порушених правах. Саме право на справедливе правосуддя також розглядається як неодмінна частина каталогу загальноновизнаних прав і свобод, адже саме судовий механізм захисту забезпечує реалізацію всіх інших прав [4, с. 11].

Право кожного на справедливий суд виражає правову природу процесуальних відносин. Право на справедливий суд є тією гарантією для громадян, яка забезпечує можливість отримання справедливого судочинства.

Захист судом порушених прав – ефективна й цивілізована форма захисту. Саме ця ідея покла-

дена в основу авторитетних міжнародних документів у галузі прав людини та ст. 55 Конституції України, де права й свободи людини та громадянина захищає суд. Усі інші правоохоронні органи працюють на правосуддя, їх діяльність щодо захисту прав людини отримує остаточну оцінку в суді з позицій права [5, с. 57].

Однією з вагомих процедур у контексті забезпечення права людини на справедливий суд є процедура присудової медіації, яка своєю чергою повинна стати одним з основних принципів зміни політики судової влади. Пункт 5 Директиви Європейського парламенту і Ради Європи № 2008/52/ЄС щодо створення правового простору свободи, безпеки та справедливості повинен охоплювати доступ і до судових, і до позасудових методів вирішення спорів [6]. Процедура присудової медіації дає змогу вирішити самостійно конфлікт, забезпечуючи таке рішення силою судової влади.

Більш ніж 20 років тому поняття «медіація» прийшло в Україну з практики демократичних розвинених країн. Важливою особливістю сучасної медіації є те, що вона входить до пакету інших методів позасудового неформального врегулювання спорів, таких як арбітраж, примирення, міні-суди, експертна оцінка. І все ж медіація є найбільш яскравою та найпоширенішою альтернативою судам.

Медіація, за визначенням Н. Крестовської, є позасудовою структурованою процедурою врегулювання конфлікту шляхом переговорів його учасників за допомогою нейтрального посередника-медіатора [7]. Тобто медіація є особливим видом посередництва, що передбачає участь третьої сторони у вирішенні конфлікту, обов'язково нейтральної, яка зацікавлена лише в тому, щоб сторони вирішили свій спір із максимальною вигодою для себе, проте не надає жодної оцінки діям і рішенням сторін конфлікту [5, с. 68].

На думку О. Белінської, «медіація» – це добровільний і конфіденційний спосіб вирішення конфліктної ситуації, де медіатор у процесі структурованої процедури допомагає учасникам конфлікту вступити в прямі перемовини з метою вироблення спільного рішення щодо проблеми (головними ознаками називають добровільність, конфіденційність, наявність структурованої процедури проведення, часткове втручання третьої сторони (медіатора), що передбачає допомогу в налагодженні спілкування та сприяння проходженню справи) [8, с. 158–159].

Незважаючи на розмаїття позицій щодо визначення посередництва, більшість юристів згодні з тим, що вирішення проблем між сторонами, розв'язання конфлікту під час медіації здійснюється на основі переговорів за участю нейтрального посередника [9, с. 11].

Занурюючись в історію розвитку руху за альтернативне вирішення спорів, варто зауважити, що саме в 1976 р. в Сполучених Штатах Америки під час проведення національної конференції імені Роско Паунда «Причини невдоволеності населення адмініструванням системи правосуддя в США», відомої як Паундська конференція, було розроблено документи, що становлять політичну платформу руху за медіацію [10, с. 155].

Важливим історичним документом була доповідь професора Ф. Сандера, який представив ідею «будинку правосуддя з багатьма дверима». У такому суді спеціальний службовець попередньо переглядав би позови, що надійшли до суду, і пропонував би сторонам обрати з безлічі варіантів такий метод вирішення спорів, який найповніше задовольняв би їхні потреби в конкретному спорі [11, с. 227–228].

Наступні 30 років ознаменувалися стрімким зростанням кількості медіацій, арбітражних процедур, міні-судів, процедур експертної оцінки та інших схем позасудового вирішення спорів практично в усіх галузях права в США, у тому числі у сфері публічних правовідносин. У 2001 р. був розроблений і прийнятий Уніфікований закон США «Про медіацію».

З кінця ХХ ст. медіація та інші процедури позасудового вирішення спорів почали активно поширюватися в усьому світі. Країни прецедентного права, такі як Канада, Велика Британія, Австралія й Нова Зеландія, швидко підхопили цю суспільну й правову новачку та створили інститути позасудового вирішення спорів, подібні до тих, що існують у США.

На рівні Європейського Союзу (далі – ЄС) подією стало ухвалення Європейською Комісією Директиви «Про деякі аспекти медіації у цивільних та комерційних справах» у 2008 р. Відповідно до вимог цієї директиви держави – члени ЄС до травня 2011 р. ввели в дію свої національні закони, підзаконні акти та адміністративні положення, які сприяють розвитку медіації.

Спроби врегулювати медіацію шляхом прийняття спеціального закону робились в Україні неодноразово. За останні роки багато разів вносився відповідний законопроект на розгляд парламенту, і лише восени 2016 р. один із них зрештою був прийнятий за основу в першому читанні. Цей законопроект за № 3665 внесли А. Шкрум, В. Пташник та інші народні депутати України 17 грудня 2015 р. [12]. У встановлений Регламентом Верховної Ради України строк народним депутатом С. Ківаловим було внесено альтернативний законопроект № 3665-1 від 29 грудня 2015 р. [13]. Під час їх розгляду парламентарії неодноразово підкреслювали, що вказані законопроекти не стільки конкурують, скільки доповнюють один одного. Тому Комітет з питань правової політики

та правосуддя вирішив рекомендувати Верховній Раді України проект № 3665 прийняти в першому читанні за основу, врахувавши під час доопрацювання до другого читання слушні положення проекту № 3665-1. Проходження законопроектів визначених Регламентом Верховної Ради України процедур відбувалося протягом 2016 р. Як результат 3 листопада 2016 р. Верховна Рада України ухвалила постанову № 1725-VIII про прийняття за основу законопроекту України про медіацію № 3665 [14]. Загалом цей законопроект відповідає положенням Директиви Європейського Парламенту та Ради ЄС № 2008/52/ЄС від 21 травня 2008 р. та запроваджує модель добровільної досудової медіації. При цьому ст. 3 законопроекту допускає, що медіація може застосовуватися також у господарських спорах [15]. Вказаним законопроектом пропонується внести зміни до процесуальних кодексів, зокрема й до чинного ГПК України, а саме доповнити його ч. 1 ст. 65 «Дії судді по підготовці справи до розгляду» новим пунктом, який покладає на суддю обов'язок роз'яснити сторонам право на медіацію та її наслідки. Крім того, автори законопроекту пропонують передбачити в ГПК України можливість зупиняти провадження в справі для проведення медіації, доповнивши ст. 79 цього кодексу відповідною підставою для зупинення провадження в справі.

Вітчизняний науковець Ю. Притика до загальноправових принципів медіації відносить класичні принципи правової держави, а саме: демократизм, гуманізм, соціальну справедливість, законність, взаємодію відповідності прав та обов'язків, поєднання примусу й переконання, невід'ємність природних прав людини, вищу цінність людського життя, пріоритетність норм міжнародного права, вищу силу Конституції України, верховенство права тощо [16, с. 88]. Варто зазначити, проте, що така позиція є прийнятною для будь-якого правового інституту чи категорії. На сьогодні кожна країна на свій вибір регулює питання принципів інституту медіації, однак більшість із них є класичними. Загалом принципи медіації на міжнародному рівні врегульовані в Європейському кодексі поведінки медіаторів від 2 червня 2004 р. [17]. У ньому визначено базові принципи, до яких належать рівність, неупередженість, добровільність, конфіденційність, компетентність медіатора, незалежність і нейтралітет медіатора, справедливість процесу медіації. Однак запропонований перелік містить деякі повтори та більшою мірою звертає увагу на правовий статус медіатора, ніж на саму процедуру медіації.

Н. Грень виділяє такі принципи медіації, як добровільність, конфіденційність, доступність, рівність, диспозитивність, нейтральність та неупередженість. На думку науковця, медіація визначається таким чином:

- альтернативний спосіб урегулювання конфлікту;
- особливий вид переговорів;
- відбувається за сприяння третьої незалежної, неупередженої сторони;
- має добровільний характер та відбувається за співпраці сторін конфлікту;
- передбачає консенсусність вирішення конфлікту;
- може застосовуватись у різних сферах суспільного життя [5, с. 81].

На переконання Н. Грень, застосовувати медіаційний метод можна в різних сферах, тому з позиції понятійно-категоріального апарату юриспруденції обґрунтованим буде виокремлення таких видів медіації:

1) за зв'язком із судовою системою: присудова (відбувається на стадії звернення до суду або на будь-якій стадії судового розгляду) та позасудова (відсутній зв'язок із судовим розглядом);

2) за складом учасників: двостороння та багатостороння (для вирішення конфлікту необхідне примирення трьох і більше сторін);

3) за кількістю медіаторів: один медіатор чи колектив медіаторів (зазвичай у складних конфліктах, коли необхідні спеціальні знання в багатьох сферах, як-от: право, психологія, технічні знання, міжнародні особливості тощо);

4) за сферою врегулювання конфлікту: сімейна, шкільна, кримінальна, трудова, корпоративна, цивільна, адміністративна, медіація в конфліктах медичної, екологічної, культурної сфер життєдіяльності людини;

5) за професією медіатора: професійний медіатор та медіатор, який здійснює свою діяльність як додаткову процедуру (суддя, адвокат, нотаріус, судовий пристав тощо);

6) за правовим регулюванням: відсутня чітка регламентація медіаційного процесу та існує правовий акт, що регулює цю сферу, зі встановленням механізму медіації, статусу учасника та визнання професії медіатора на професійній основі [5, с. 81–82].

Процедура присудової медіації, на думку Н. Грень, є найефективнішою не лише серед усіх альтернативних способів урегулювання спору, а й серед усіх видів медіації. Присудова медіація (court-related, court-connected, court-annexed mediation, у дослівному перекладі – «медіація, пов'язана із судом») є самостійною моделлю медіації, яка інтегрована в судову систему країни.

У літературі залежно від ролі судді в процедурі медіації розкриті декілька підходів до розуміння присудової медіації. Відповідно до першого підходу суддя безпосередньо повинен проводити процедуру посередництва за умов, передбачених національним процесуальним законодавством. Прихильники іншого підходу до присудової меді-

ації відносять процедури, які судді проводять відповідно до рекомендацій чи постанов після прийняття до свого провадження відповідної справи, а також як обов'язковий досудовий порядок у силу приписів закону. Тобто достатньо, щоб суддя лише ініціював медіацію, а безпосередня його участь не є обов'язковою [18].

Медіація, або посередництво, відіграє важливу роль серед альтернативних способів вирішення господарських спорів. Цей спосіб вирішення господарських спорів не називається в цивільному та господарському законодавстві в переліку способів розв'язання конфліктів, проте дедалі більше зацікавлює вчених і практичних працівників.

В. Заєць зазначає, що, не ідеалізуючи медіацію, до її переваг можна віднести такі: оперативність у вирішенні спорів, мобільність, спрощену процедуру розгляду спору, конфіденційність діяльності медіатора, економію грошових витрат, можливість участі у вирішенні конфлікту не лише юристів, а й інших спеціалістів у галузі економіки та ринкових відносин, можливість відмовитись від медіації та звернутися в суд, психологічний комфорт учасників спору, збереження майбутніх партнерських відносин тощо [19].

Сучасні тенденції розвитку господарського процесу, як зазначають В. Щербина та В. Резнікова, полягають у таких процесах:

- зростанні значення соціальних функцій правосуддя та відповідної ролі суду (у тому числі й господарського) у сучасному суспільстві та, як наслідок, демократизації й гуманізації судового процесу;
- звуженні сфери процесуального регулювання та, як наслідок, стимулюванні до використання господарськими судами примирювальних процедур, упровадженні альтернативних способів вирішення господарських спорів;
- розширенні диспозитивних повноважень сторін у господарському процесі;
- прагненні до підвищення ефективності та якості господарського судочинства, удосконаленні організації господарського процесу;
- стимулюванні економічної конкуренції між господарськими та третейськими судами тощо [20, с. 176].

Запровадження в новій редакції ГПК України процедури врегулювання спору за участю судді – яскраве відображення вказаних тенденцій [21, с. 79].

Механізм досудового врегулювання спору за участю судді був перейнятий у Каліфорнії (США). Ще в 1982 р. були прийняті практичні директиви щодо застосування цього механізму на тимчасовій основі, а в 1989 р. розпочалось повноцінне застосування процедури для врегулювання сімейних спорів [15].

Норми, що регламентують процедуру врегулювання спору за участю судді, зосереджені в главі 4 розділу III нової редакції ГПК України. На сьогодні врегулювання спору за участю судді проводиться за згодою сторін до початку розгляду справи по суті. ГПК України містить також перелік справ, у яких застосування такої процедури примирення не допускається. Це стосується справ про відновлення платоспроможності боржника чи визнання його банкрутом; справ за заявами про затвердження планів санації боржника до відкриття провадження в справі про банкрутство; у разі вступу до справи третьої особи, яка заявляє самостійні вимоги щодо предмета спору.

Водночас варто погодитися з І. Бутирською в тому, що процедура врегулювання спору за участю судді дуже нагадує медіацію, однак не є нею, адже на сьогодні на законодавчому рівні взагалі не закріплений процесуальний статус, права й обов'язки медіатора, не розроблені організаційні та матеріально-технічні заходи щодо забезпечення діяльності медіаторів [22, с. 276]. Проект закону України про медіацію ще в листопаді 2016 р. було прийнято Верховною Радою України в першому читанні, однак донині чинного закону про медіацію немає.

Необхідно зауважити, що в ст. 67 оновленого ГПК України відбулось розмежування статусу осіб, які надають послуги посередництва (медіації), та суддів, які здійснюють урегулювання спору.

І. Бутирська обґрунтовано доводить, що врегулювання спору за участю судді є якісно новим інститутом вітчизняного господарського процесуального права, який можна розглядати як самостійний вид примирювальних процедур, проте не як медіацію [21].

Інститут урегулювання спору за участю судді в тому вигляді, у якому він закріплений у новій редакції ГПК України, ще не встиг показати себе на практиці, однак аналіз норм, що його регулюють, свідчить про наявність низки проблем і незгодженостей у правовому регулюванні цього питання.

Вважаємо вартою підтримки позицію тих науковців, які пропонують передбачити в Законі України «Про судоустрій і статус суддів» обрання в кожному суді зборами суддів цього суду судді, уповноваженого здійснювати врегулювання спору за участю судді. Положення щодо правового статусу такого судді можуть бути аналогічними тим, які регулюють правовий статус слідчого судді. Така практика дасть змогу допустити до врегулювання спорів суддів, які дійсно мають бажання цим займатися, а також враховувати таку роботу під час визначення навантаження судді та проводити спеціалізовані тренінги для таких суддів, постійно підвищуючи їх професійний рівень як суддів-посередників [21, с. 82].

Загалом варто зазначити, що питання можливості вирішення за допомогою медіації публічно-правових спорів, що виникають із господарських правовідносин, є дискусійним у правовій науці. Якщо одні вчені вважають, що не виникає сумнівів щодо ефективності використання медіації під час вирішення публічно-правових спорів (зокрема, у сфері управління господарською діяльністю [23, с. 60]), то інші переконані, що застосування медіації до публічно-правових спорів не є можливим, адже в таких випадках домінує не пошук компромісів, а встановлення законності в діях органів державної влади [24, с. 67].

Таким чином, переваги медіації (конфіденційність, швидкість вирішення спору, узгодження інтересів кожної зі сторін, економність тощо), порівняно із захистом прав суб'єктів господарювання в судовому порядку, повинні враховуватись під час активного її впровадження у сферу господарської юстиції. Позитивним проявом застосування медіації варто вважати розвантаження судових органів.

Необхідно погодитись із тими науковцями, які вважають доцільним застосування медіації під час вирішення спорів, що виникають у межах довгострокових господарських договорів (контрактів), коли виникають питання технічного характеру, невизначеність щодо тлумачення положень договору, а предмет спору є лише видимою причиною конфлікту [9]. При цьому сторони повинні мати бажання вирішити спір у позасудовий спосіб, шляхом переговорів.

Обґрунтованим видається визнання регулювання спору за участю судді як нового інституту українського господарського процесуального права, відмінного від медіації.

Література

1. Правдюк В. Судова реформа: головні новації. URL: <http://jurliga.ligazakon.ua/news/2017/10/11/165407.htm>.
2. Про Стратегію реформування судустрою, судочинства та суміжних правових інститутів на 2015–2020 роки: Указ Президента України від 20 травня 2015 р. № 276/2015 / Президент України. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/276/2015>.
3. Демків Р. Медіація як сучасний спосіб вирішення юридичних спорів у цивільному процесі України. Порівняльно-аналітичне право. 2017. № 1. С. 58–60. URL: http://www.pap.in.ua/1_2017/17.pdf.
4. Загнітко А., Щукіна І. Великий тлумачний словник. Сучасна українська мова: 100 000 від А до Я. Донецьк: БАО, 2008. 703 с.
5. Грень Н. Реалізація права людини на справедливий суд шляхом процедури присудової медіації: теоретико-правове дослідження: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.01 «Теорія та історія держави і права; історія політичних і правових учень»; НУ «Львівська політехніка». Львів, 2017. 250 с.
6. Директива Європейського парламенту і Ради Європи № 2008/52/ЄС про деякі аспекти посередництва (медіації) в цивільних та комерційних справах. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/994_a95.
7. Крестовська Н., Романдзе Л., Барабаш Т. Медіація в Україні: нюанси законодавчого врегулювання. Юридичний вісний України: все про закони – в одній газеті. 2017. 3–9 березня. № 9. С. 13. URL: <http://mediation.ua/wp-content/uploads/2017/03/stattya-Mediatsiya-v-Ukrayini-nyuansi-zakonodavchogo-vregulyuvannya.pdf>.
8. Белінська О. Медіація – альтернативне вирішення спорів. Вісник Вищої ради юстиції. 2011. № 1. С. 158–172.
9. Резнікова В. Медіація (посередництво) як спосіб вирішення господарських спорів. Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Серія «Юридичні науки». 2012. Вип. 90. С. 10–15.
10. Крисюк Ю. Медіація як позасудовий спосіб вирішення спорів: історія впровадження в зарубіжних країнах і перспективи для України. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Право». 2016. Вип. 38(2). С. 154–157. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvuzhpr_2016_38%282%29_40.
11. Кисельова Т. Правове регулювання відносин із надання послуг медіації в зарубіжних країнах. Право України. 2011. № 11–12. С. 225–234.
12. Проект Закону про медіацію від 17 грудня 2015 р. № 3665. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=57463.
13. Проект Закону про медіацію від 29 грудня 2015 р. № 3665-1. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=57620.
14. Про прийняття за основу проекту Закону України про медіацію: Постанова Верховної Ради України від 3 листопада 2016 р. № 1725-VIII / Верховна Рада України. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1725-19>.
15. Левицький Є. Медіація vs Врегулювання господарського спору за участю судді. URL: <http://yur-gazeta.com/publications/practice/gospodarske-pravo/mediaciya-vs-vregulyuvannya-gospodarskogo-sporu-zachastyu-suddi.html>.
16. Притика Ю. Зміст та класифікація принципів медіації. Бюлетень Міністерства юстиції України. 2010. № 10. С. 86–92.
17. European Code of Conduct for Mediators. URL: http://ec.europa.eu/civiljustice/adr/adr_ec_code_conduct_en.pdf.
18. Біцай А. Моделі медіації у світі та перспективи для України. Право і суспільство. 2013. № 6. С. 85–89.
19. Заєць В. Альтернативні способи вирішення господарських спорів. URL: https://3222.ua/article/alternativn_sposobi_virshennya_gospodarskih_sporv.htm.
20. Щербина В., Резнікова В. Диференціація та спеціалізація як тенденція розвитку сучасного господарського процесу. Сучасні виклики та актуальні проблеми судової реформи в Україні: матеріали Міжнародної наукової конференції (Чернівці, 26–27 жовтня 2017 р.). Чернівці: Технодрук, 2017. С. 175–181.
21. Бутирська І. Врегулювання спору за участю судді: перспективи запровадження у господарській процесі України. Підприємництво, господарство і право. 2017. № 12. С. 79–83.
22. Турман Н. Медіація в кримінальному процесі: шляхи удосконалення чинного законодавства. Підприємництво, господарство і право. 2017. № 3. С. 276–280.
23. Кузьміна М. Юридический конфликт: теория и практика разрешения. М.: Юрлитинформ, 2008. 251 с.
24. Ульянова Г. Актуальні питання запровадження медіації у сфері права інтелектуальної власності.

Південноукраїнський правничий часопис. 2010. № 3. С. 66–68.

Анотація

Федорова Т. С. Медиация як альтернативний спосіб вирішення спорів та особливості його функціонування у сфері господарської юстиції України. – Стаття.

Автором статті проаналізовано медиацию як альтернативний спосіб вирішення спорів. Виявлено особливості її функціонування у сфері господарської юстиції України. Визначено переваги медиції (конфіденційність, швидкість вирішення спору, узгодження інтересів кожної зі сторін, економність тощо) та позитивні прояви застосування медиції (розвантаження судових органів).

Ключові слова: медиация, господарська юстиція України, процесуальне законодавство, судова реформа, адміністративне судочинство, інститут регулювання спору.

Аннотация

Федорова Т. С. Медиация как альтернативный способ разрешения споров и особенности его функционирования в сфере хозяйственной юстиции Украины. – Статья.

Автором статьи проанализирована медиация как альтернативный способ разрешения споров. Выяв-

лены особенности ее функционирования в сфере хозяйственной юстиции Украины. Определены преимущества медиации (конфиденциальность, скорость разрешения спора, согласование интересов каждой из сторон, экономность и так далее) и положительные проявления применения медиации (разгрузка судебных органов).

Ключевые слова: медиация, хозяйственная юстиция Украины, процессуальное законодательство, судебная реформа, административное судопроизводство, институт регулирования спора.

Summary

Fedorova T. S. Mediation as an alternative method for dispute resolution and peculiarities of its functioning in the sphere of economic justice of Ukraine. – Article.

The author of the article analyzed mediation as an alternative way of resolving disputes. The peculiarities of its functioning in the field of economic justice of Ukraine are revealed. The advantages of mediation (confidentiality, speed of settlement of disputes, coordination of interests of each party, economy, etc.) and positive manifestations of mediation (unloading of judicial bodies) are determined.

Key words: mediation, economic justice of Ukraine, procedural law, judicial reform, administrative court, institute of regulation of the dispute.